

Αθηναίοι, Βοιωτοί, Αργείοι αλλά και Μικρασιάτες διεκδικούσαν την περιοχή που έμεινε να ονομάζεται Μεγαρίδα με την πόλη Μέγαρα. Κατοικημένη από τις πανάρχαιες και σκοτεινές εποχές, πρέπει να κυριεύτηκε νωρίς από τους κατοίκους της Αττικής, να έγινε έπειτα δωρικό κέντρο και να εξελίχθηκε σε ελεύθερη πόλη γύρω στον 8^ο π.Χ. αιώνα. Σ' αυτή την σε αδρές γραμμές πορεία έχουν καταλήξει οι ερευνητές καθώς η μυθολογία της περιοχής συσκοτίστηκε μάλλον σκόπιμα από τα τοπικά συμφέροντα:

«Ο Φορωνέας», έλεγαν στο Άργος, «ήταν ο πρώτος επί γης ελέω θεού βασιλιάς, πατέρας του Άπη και της Νιόβης». «Ο Φορωνέας», έλεγαν στα Μέγαρα, «ήταν ο πατέρας του Κάρα, του Μυσού και του Λυδού». «Αυτών πατέρας δεν ήταν ο Φορωνέας αλλά ο Άπης», πίστευαν στο Άργος. Ο Πausanίας αναφέρει τον Κάρα ως γιο του Φορωνέα και πρώτο οικιστή της περιοχής όπου έκτισε ακρόπολη, την Καρία, και ίδρυσε ναούς προς τιμή της θεάς Δήμητρας. Οι ναοί ονομάζονταν «Μέγαρα» οπότε ολόκληρη η περιοχή πήρε το όνομα Μέγαρα. Οι αντίπαλοι της άποψης αυτής λένε ότι το όλο ζήτημα δημιουργήθηκε επειδή οι κάτοικοι των Μεγάρων ήθελαν να υποκαταστήσουν την Ελευσίνα στη λατρεία της Δήμητρας αλλά δεν τους προέκυψε.

Η πόλη, έλεγαν, πήρε το όνομά της από τον επώνυμο ήρωα Μεγαρέα. Αυτός ήταν τυπικά γιος του βασιλιά της βοιωτικής Ογχηστού, Ιππομένη (ουσιαστικά του Ποσειδώνα), και της Οινόπης. Όταν ο Μίνωας πολιορκήσε την περιοχή που τότε λεγόταν Νισία και είχε βασιλιά τον Νίσο, ο Μεγαρέας έσπευσε να βοηθήσει τους αμυνόμενους. Ο Νίσος σκοτώθηκε, ο Μεγαρέας παντρεύτηκε την πια ορφανή κόρη του, έγινε βασιλιάς κι ονόμασε την πόλη Μέγαρα. Έλεγαν μάλιστα πως ο γιος του ζευγαριού, Ιππομένης όπως ο παππούς του, νίκησε με μπαμπεσιά την Αταλάντη στο τρέξιμο και την πήρε γυναίκα του.

Κατά την άποψη των Αθηναίων, τα πράγματα έγιναν περίπου έτσι αλλά όχι έτσι ακριβώς: Τον καιρό που ήρθαν στην Αττική ο Διόνυσος και η Δήμητρα για να διδάξουν στους κατοίκους τα μυστικά της γεωργίας, βασιλιάς ήταν ο Πανδίωνας. Ο Μητίονας τον εκθρόνισε κι ο Πανδίωνας βρέθηκε στα Μέγαρα όπου παντρεύτηκε την κόρη του εκεί βασιλιά. Από τον γάμο τους γεννήθηκαν τέσσερα αγόρια: Ο Αιγέας, ο Πάλλαντας, ο Νίσος και ο Λύκος. Όταν τα αγόρια μεγάλωσαν, έδιωξαν τον σφετεριστή του θρόνου και με κλήρο μοίρασαν την Αττική στα τέσσερα: Στον Νίσο έλαχε η περιοχή από τον Ισθμό ως και τα Μέγαρα.

Οι κάτοικοι των Μεγάρων υποστήριζαν ότι, δώδεκα γενιές μετά τον Κάρα, ήρθε από την

Αίγυπτο κι έγινε βασιλιάς ο Λέλεγας, οπότε οι κάτοικοι ονομάστηκαν Λέλεγες, τα τείχη λελέγεια και οι ακτές λελεγειανές (την άποψη αυτή υποστηρίζει και ο Οβίδιος). Τον διαδέχτηκε ο γιος του Κλήσοντας, αυτόν ο γιος του Πύλας κι έπειτα ο γιος του τελευταίου, ο Σκίρωνας, που παντρεύτηκε μια κόρη του βασιλιά της Αθήνας, Πανδίονα.

Ο Νίσος, γιος του Πανδίονα, αμφισβήτησε τη βασιλεία του Σκίρωνα οπότε κλήθηκε διαιτητής ο δίκαιος Αιακός. Ο οποίος έδωσε τον θρόνο στον Νίσο, ενώ τον Σκίρωνα ονόμασε αρχιστράτηγο σε καιρό πολέμου. Ο Μεγαρέας παντρεύτηκε την κόρη του Νίσου, έγινε αυτός βασιλιάς κι απέκτησε γιο τον Άλκαθο (ή Αλκάθοο) που έκτισε την άλλη ακρόπολη της περιοχής, αυτή που ονομάζεται Αλκαθόη.

Οι Αθηναίοι αμφισβητούσαν αυτή την εκδοχή, λέγοντας ότι ο Σκίρωνας δεν ήταν τίποτα πιο πολύ από έναν αρχιληστή που σκότωσε ο δικός τους Θησέας κι ότι ο Νίσος σκοτώθηκε, όταν ο Μίνωας πήρε την πόλη, άλωση την οποία οι Μεγαρείς δεν παραδέχονταν. Την δέχονταν όμως οι Βοιωτοί που έτσι έβαζαν πόδι στη μυθολογία της περιοχής. Και είχαν συνεπικούς τους Πελοποννήσιους που έλεγαν ότι ο Άλκαθος δεν ήταν εγγονός του Νίσου αλλά γιος του Πέλοπα που ήρθε από την Ηλεία και ξανάκτισε τα τείχη, τα οποία ο Μίνωας είχε γκρεμίσει. Σ' αυτή την δουλειά μάλιστα τον βοήθησε και ο θεός Απόλλωνας κι αυτό το παραδέχονταν και ο Οβίδιος και ο ποιητής Θέογνις, γέννημα θρέμμα των Μεγάρων.

(τελευταία επεξεργασία, 20 Μαρτίου 2021)